



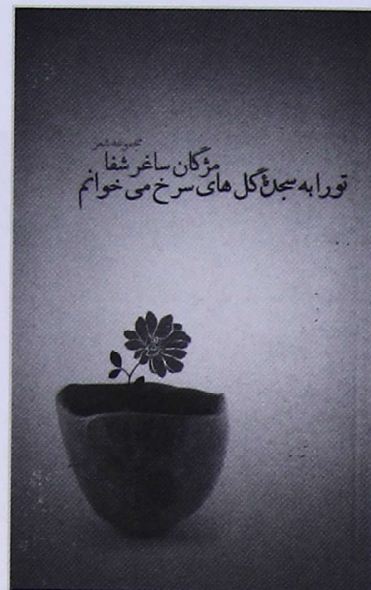
کتابخانه

- < تو را به سجده گل‌های سرخ می‌خوانم / مژگان ساغر شفا > اندام مست خوشه / محمد حسین هاشمی < ۹۹
< بحران سیاسی افغانستان در شعر معاصر دری / قنبر علی تابش > روز بد، برادر من! / ابراهیم امینی < ۱۰۰
< سربازها / مجیب مهرداد > افسانه مغول دختر و ارب بچه / دکتر حفیظ الله شریعتی < ۱۰۱
< غزنی بستر تمدن اسلامی / مجموعه مقالات > ۱۰۲
< کتاب‌شناسی توصیفی مولانا / محمد علم عالمی > ۱۰۳
< می‌خواهم ایستاده بمیرم / حمیده میرزاد > بادبان / سلیمان لایق < ۱۰۴
< بادها خواهران من اند / محبوبه ابراهیمی > نغزهای گوهری / شبانه استانکزی < ۱۰۵

تورا به سجده گل‌های سرخ می‌خوانم

این کتاب از طرف انتشارات امیری در سال ۱۳۹۳ به چاپ رسیده است. بیشتر این مجموعه ۲۲۴ صفحه‌ای را غزل تشکیل می‌دهد. تلاش شده است که زبانی صمیمی و نو در غزل‌ها به کار رود. اما مشخص است که شاعر این مجموعه تلاش جدی‌ای برای شاعر حرفه‌ای بودن ندارد. با این حال، شعرها از حس زنانه و لطافت ادبی برخوردار است. پتانسیل‌هایی در شعر موجود است که اگر شاعر کمی بیشتر روی زبان شعر کار کند، می‌تواند شعرهای به مراتب بهتری را به جهان ادبیات تقدیم کند.

این کتاب توسط غلامرضا ابراهیمی ویرایش شده و طرح جلد آن را طراح خوب کشور، وحید عباسی، تهیه کرده است. این کتاب با ۱۰۰۰ شمارگان از طرف انتشارات امیری وارد بازار کتاب شده است.



اندام مست خوشه

این کتاب حاصل تلاش شاعر خوش‌قریحه مهاجر در آن سوی آب‌ها است. محمدحسین هاشمی، هرچند چندین دهه است که شعر می‌سراید، اما جدیت زیادی از ایشان در عرصه‌های ادبی نشان داده نشده است. این مجموعه تلاش‌های شاعر در بیش از دو دهه را شامل می‌شود. این شعرها در قوالب سنتی و نو سروده شده، اما بیشترین کار در قالب غزل صورت گرفته است. این مجموعه از طرف انتشارات عرفان در سال ۱۳۹۳ و با ویرایش غلامرضا ابراهیمی، طراحی و طرح جلد محسن حسینی و صفحه‌آرایی محمدکاظم کاظمی و با ۱۰۰۰ شمارگان وارد بازار کتاب شده است.



بحران سیاسی افغانستان در شعر معاصر دری

تأملات علمی شاعر سرشناس کشور آقای قنبرعلی تابش در عرصه علوم سیاسی در مقطع فوق لیسانس، به تحقیق جامعی منجر شده است که نتیجه آن در کتابی تحت عنوان «بحران سیاسی افغانستان در شعر معاصر دری» جمع آمده است. این کتاب از طرف انتشارات امیری و دانشگاه ابوریحان در کابل در کابل به چاپ رسیده است. ویزایش این کتاب را غلامرضا ابراهیمی، صفحه‌آرایی آن را محمدکاظم کاظمی و در نهایت طرح جلد کتاب را محسن حسینی انجام داده‌اند.

این کتاب با دانش عمیق آقای تابش از ادبیات و مخصوصاً شعر و همچنین تلاش‌های آکادمیک ایشان در بخش علوم سیاسی، توانسته به نگاه جدیدی در عرصه ادبیات و سیاست منجر شود. این رویکرد باعث تلاقی ادبیات و سیاست با رویکردی علمی می‌شود. برای مؤلف این کتاب آرزوی موفقیت و پیروزی داریم.



روز بد، برادر من!

ابراهیم امینی، شاعر خوب سرزمین‌های شمالی کشورم است، از یلخ باستان. او توانسته توانایی خود را در غزل‌سرایی در مجموعه‌های «گریه در گودال»، «نوشته‌ام که خط بزنی» و این مجموعه به خوبی نشان دهد. این کتاب سرشار از شعرهای خوب این شاعر است که بعد از سال‌ها تلاش در داخل و خارج از افغانستان فرصت چاپ یافته است. این مجموعه از طرف انجمن قلم افغانستان با طرح جلد محسن حسینی و برگ‌آرایی محسن نقشبندی با 1000 شمارگان به چاپ رسیده است.

سربازها

فرم تازه‌ای از شعر نو را در مجموعه شعر سربازها اثر مجیب مهرداد، می‌بینیم. این تلاش برای ایجاد تغییری در فضای شعر نو افغانستان است. این مجموعه در صدوشش صفحه با طرح جلد محسن حسینی، برگ‌آرایی زکفر حسینی و با هزار نسخه شمارگان از طرف انتشارات برگ به چاپ رسیده است.



افسانه مغول دختر و آرب بچه

یکی از عاشقانه‌هایی که در دیار خراسان افسانه شده، روایت عشق مغول دختر و آرب بچه است. این افسانه را بیشتر به صورت شعر از راویان هزاره شنیده بودم، اما با مطالعه این کتاب به نتایج دیگری دست یافتیم. در این کتاب پژوهشی تحلیلی، محقق به منابع مختلفی مراجعه کرده و توانسته از مناطق مختلف کشورهای پارسی‌زبان استفاده کند. در این کتاب، روایت‌های مردمان فارس، هرات، غور، دره‌صوف، مالستان، تربت‌جام، جاغوری و بسیاری دیگر گنجانده شده است. این کتاب تحقیقی از طرف انتشارات امیری با شمارگان 1000 و صفحه‌آرایی فرید پویان وارد بازار کتاب شده است.

آقای دکتر حفیظ‌الله شریعتی با واردشدن به عرصه فرهنگ عامه، برای مکتوب‌کردن فرهنگ بومی کشور و منطقه تلاش زیادی می‌کند. مطمئناً کار حرفه‌ای در این عرصه با مشکلات بسیاری نیز روبه‌رو است. امیدوارم با حمایت از پژوهشگران و محققین در این عرصه بتوانیم شاهد تألیفات درخوری باشیم. تا باد چنین بادا!

غزنی بستر تمدن شرق اسلامی

مجموعه مقالات

ناشر: انتشارات عرفان

این مجموعه گران سنگ چهارجلدی در سال ۱۳۹۳ خورشیدی به مناسبت انتخاب غزنی به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام منتشر شده است.

در جلد اول، مقالاتی از محمدافضل کیانی، شوکت علی محمدی شاری و محمدعلی افتخاری آریان‌پور گنجانیده شده است. نوشته‌های یادشده به کنکاش سیمای غزنی در منظومه‌های تاریخ آریانا پرداخته‌اند. شمار برگ‌های آن در جلد اول به ۷۴۰ برگ می‌رسد. طرح جلد آن را «باسم الرسام» طراح نامدار ایرانی آفریده است.

جلد دوم کتاب بر تاریخ پادشاهان غزنوی و غوری تمرکز دارد. در این جلد از نوشته‌های دکتر مصطفی خرمی، دکتر عبدالحکیم محمدی و دکتر سید علی نقی میرحسینی استفاده شده است. شمار برگ‌های این جلد به ۴۷۱ برگ می‌رسد.

سومین جلد کتاب «غزنی در بستر تمدن شرق اسلامی» ویژه‌نامه‌ای است در مورد فرهنگ و ادب دوران غزنویان که شمار زیادی از نویسندگان در این جلد نوشته دارند، مانند احمدی رشاد، عصمت‌الله احمدی شیرداغی، قنبرعلی تابش، سلمان علی زکی، عبدالغفور شهیدزاده، محمدخان کاظمی، محمدجمعه کریمی و... این جلد نیز در ۴۸۰ برگ مجلد شده است.

آخرین جلد این مجموعه به بررسی وضعیت سیاسی-اجتماعی غزنی از عصر غزنویان تا زمان حال همت گماشته است. در این جلد نیز نویسندگان زیادی قلم‌فرسای ی کرده‌اند. از جمله علی‌جان سعیدی، محمد رحمانی، جوادی دایکندی، حسن علی انوری، علی‌مدد فهیمی، اسدالله امینی قره‌باغی، نعیم عظیمی، حقیظ‌الله شریعتی و محمدعلی توحیدی.

در این کتاب نام «مجمع فرهنگی علما و طلاب جاغوری» نیز به چشم می‌خورد که تهیه‌کنندگی مجلد را به عهده داشته است.

۱. این مجموعه چهارجلدی، کاری باشکوه و کم‌سابقه است که هم از نظر چاپ، کیفیت بالایی دارد و هم از نظر طراحی پشت‌جلدها و صفحه‌آرایی داخلی، کاری حرفه‌ای روی آن صورت گرفته است.

۲. قلم، هنر و اندیشه نویسندگان زیادی یک‌جای جمع آمده‌اند تا این مجموعه باشکوه را پیکربندی کنند و این جمع‌آوری و گردآوردن شمار زیادی از نویسندگان در وضعیت فعلی افغانستان، کمتر از معجزه نیست.

۳. اکثر نوشته‌های این مجموعه به روش علمی و معیارهای دانشگاهی تهیه شده‌اند و می‌توان فهرست درازی از منابع و نشانی‌ها را در انتهای هر نوشته دید. این بدان معنا است که مقالات جمع‌آوری شده به عنوان پژوهش مطرح هستند و دارای اعتبار علمی هستند.

۴. بسیاری از نوشته‌های جای‌گرفته در این کتاب عظیم، حرف‌های تازه و نوی برای گفتن دارند و باب شناخت، گفت‌و‌شنود و رایزنی‌های جدیدی را در اطراف گذشته سرزمین ما گشوده‌اند؛ اما آنچه ویژگی خاص این کتاب به شمار می‌رود، کنار هم قرارگیری این نوشته‌ها است که با تفاوت‌ها و شباهت‌هایی که دارند، رنگارنگی و معقولیت خاصی به این مجموعه داده‌اند.

۵. علاقه‌مندان به تاریخ، فرهنگ، سیاست، جامعه‌شناسی و باستان‌شناسی افغانستان، مخاطبان خوش‌طالع این مجموعه هستند. خواندن این کتاب به تمام پژوهندگان عرصه‌های یادشده پیشنهاد می‌شود، به‌ویژه برای دانشجویان.



۱۰۲



کتابخانه

سال اول، شماره چهارم
اسد ۱۳۹۳

کتاب‌شناسی توصیفی مولانا



اثر تحقیقی کتاب‌شناسی توصیفی مولانا که شامل جدیدترین تحقیقات و قدیمی‌ترین کتاب‌های مولوی پژوهی است، در نیمه نخست امسال به بازار کتاب عرضه شده است. نویسنده این کتاب، پژوهشگر گرامی جناب آقای محمد علم عالمی است. این اثر در ۴۹۵ صفحه توسط انتشارات دانشگاه قم به نشر رسیده است. کتاب‌شناسی توصیفی مولانا در یک پیشگفتار، مقدمه و شش بخش، ساختار بندی شده است. بخش اول درباره مولانا و شرح حال او و طریقت مولویه است. بخش دوم شامل ویژه‌نامه سال جهانی مولانا و مجموعه مقالاتی به نشر رسیده به مناسبت همین سال درباره مولانا است.

بخش سوم درباره مثنوی معنوی است که شامل متن‌های کامل مثنوی، منتخبات، گزیده‌ها و قصه‌های مثنوی، تحقیقات درباره موضوعات مثنوی، شرح، حواشی و تفاسیر مثنوی و فرهنگ‌ها، کشف‌المطالب، کشف‌الایات، آیات و احادیث مثنوی است. بخش چهارم درباره دیوان کبیر (شمس) است که بخش‌های چهارگانه زیر را در بر می‌گیرد: متن‌های کامل کبیر (شمس)، منتخبات و برگزیده‌های دیوان شمس (شروح، نقد و بررسی) و فرهنگ، کشف‌الایات، آیات و احادیث دیوان شمس.

بخش پنجم این اثر درباره «فیه مافیه»، «مجالس سبعه» و «مکتوبات» جلال‌الدین مولوی است. بخش ششم درباره مشایخ و خلفای مولانا مانند: شمس تبریزی و سلطان ولد و دیگران است. کتاب‌شناسی توصیفی مولانا با بخش «دیگر کتاب‌های مرتبط با مولانا پژوهی» نمایه اشخاص، نمایه کتاب‌ها، نمایه ناشران و فهرست منابع و مأخذ به پایان می‌رسد. محقق ارجمند هم‌وطن جناب عالمی در معرفی اثرش چنین آورده است:

«کتاب‌شناسی توصیفی مولانا عهده‌دار پاسخ به این پرسش‌ها است: کتاب‌های مولانا جلال‌الدین بلخی رومی و کتاب‌هایی که از دیرباز تاکنون درباره زندگانی و آثار او به چاپ رسیده، کدام است؟ مشخصات و ساختار ظاهری آنها به چه شکلی است؟ محتوا و موضوع اصلی و جانبی این کتاب‌ها چیست؟ فصل‌های آنها به چه ترتیبی قرار دارد؟ این اثر از لحاظ محیطی و لسانی، عهده‌دار کتاب‌هایی است که در ایران و به زبان فارسی چاپ و منتشر شده است.»

کتاب‌شناسی توصیفی مولانا اثری ارزشمند است که بر اساس یک ضرورت، پژوهش و نگارش یافته است و تردیدی نیست که در عرصه خود از استانداردهای تحقیق نیز برخوردار است. از این جهت باید به نویسنده گرامی اش جناب محمد علم عالمی درود فرستاد. در پیوند با بایستگی نشر این اثر باید نوشت که مولانا پژوهی و مولوی‌شناسی از دو جهت برای عصر و جامعه ما دارای اهمیت است:

۱. هویت‌جویی

عصر ما عصر بحران هویت است. انسان معاصر در فشار دو مقوله مسلط صنعت و تجدد به شدت دچار تعارضات هویتی است و در معرض انواع پرسش هویتی قرار دارد. انسان باشنده در سرزمین ما نیز که تازه امیدوار شده است شاید سر از ویرانه‌های جنگ بردارد، با انواع پرسش‌های هویتی مواجه است؛ و در پاسخ به این پرسش‌ها، آشنایی با فرهنگ و مفاخر این قلمرو تمدنی می‌تواند شایسته‌ترین پاسخ برای نسل گمشده در آشوب و بحران باشد. شناخت جوانان ما از سابقه فرهنگی، علمی و تمدنی‌شان می‌تواند برایشان هویت و شخصیت ببخشد و او را برای خلق فردای بهتر آماده سازد.

۲. مخدوش شدن آیین معنوی اسلام

در عصر ما، دین اسلام به حیث یک آیین معنوی و اجتماعی مورد سوءاستفاده بسیاری از تشنگان قدرت و سازمان‌های اطلاعاتی و نظامی دنیا قرار گرفته است و در این ابزارشدن‌ها، چهره پاک معنوی و عرفانی‌اش مورد سؤال قرار گرفته است. در چنین احوالی، طرح و بازخوانی اندیشه‌های بلند و اشراقی مولانا جلال‌الدین رومی، می‌تواند فاتح دل‌های مشتاق به سمت معنویت فراگیر و بی‌مانند عرفان اسلامی - بلخی تلقی شود و روزنه دلگشایی به سمت روضه رضوان اسلامی به روی تماشاگران‌ش بگشاید.

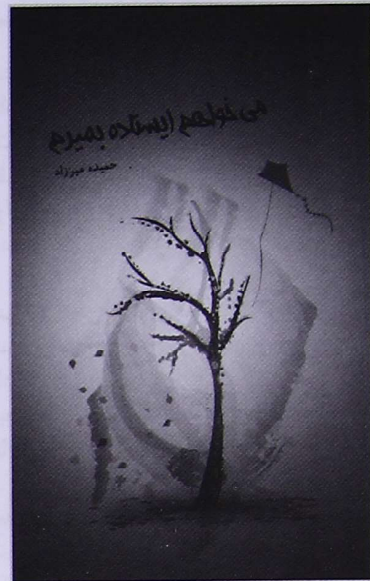
در پایان آرزو می‌کنم که جناب عالمی فرصت یابد و آثار مولانا پژوهی در خطه افغانستان را نیز توصیف و دسته‌بندی کند تا باب مطالعه جدی مولانا‌شناسی در کشور ما دوباره باز شود و پیوند جوانان این عصر با این روح بیکران برقرار شود.



می خواهم ایستاده بمیرم / حمیده میرزاد

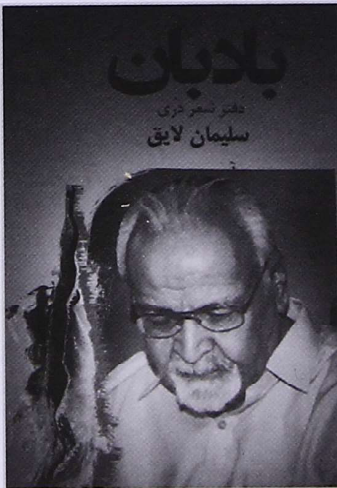
مهد دردم، اوج عزت، من زخم
بوی گل، بوی گلاب، عطر تنم
مادرم، گهواره‌ای از جنس عشق
مرد گشته کودکی در پیراهنم

حمیده میرزاد، شاعری است از هرات باستان. «می خواهم ایستاده بمیرم» مجموعه تجربه‌های این شاعر خوب در شعر سنتی و نو است. از این رو مشخص است که شاعر هنوز راه اصلی خود را نیافته، بلکه در حال پیدا کردن آن است. حس زنانه شاعر در غزل‌ها هنوز نهادینه نشده و زبان با سلاست و روانی، کمی فاصله دارد؛ اما شاعر توانایی بالایی در سرودن غزل دارد. این استعداد در بیت‌هایی که به صورت نمونه در ابتدا آورده شد، کاملاً هویدا است. این کتاب را انتشارات امیری با ویرایش عبدالملک عطش، صفحه‌آرایی فرید پویان و هزار شمارگان در سال ۱۳۹۳ چاپ کرده است. این مجموعه در ۱۵۰ صفحه توانسته تصویر درخوری از خلاقیت این شاعر را ارائه کند.



بادبان / سلیمان لایق

اگر به آفرینش‌های ادبی چند دهه اخیر در افغانستان توجه کنیم، در میان چند چهره تأثیرگذار ادبیات چپ افغانستان، حتماً به نام سلیمان لایق برخورد خواهیم خورد. این شاعر در عرصه‌های مختلف و مخصوصاً شعر توانسته آثار ماندگاری را به هر دو زبان پشتو و دری به یادگار بگذارد. بادبان جز اولین و تأثیرگذارترین مجموعه‌های شعری آن دوره به حساب می‌آید. این مجموعه بیشتر آثار کلاسیک وی در حوزه زبان دری را شامل می‌شود. سلیمان لایق در شبکه‌های اجتماعی فعال است. جدیدترین آثار وی را می‌توان در صفحه مخصوص این شاعر توانمند مشاهده کرد. این مجموعه با اهتمام عبدالاحد جاوید، در هزار شمارگان از طرف انتشارات امیری در سال ۱۳۹۳ بازچاپ شده است. همه علاقمندان به شعر را به خوانش این کتاب دعوت می‌کنم.



۱۰۴



کتابخانه

سال اول، شماره چهارم
اسد ۱۳۹۳

بادها خواهران من اند / محبوبه ابراهیمی

یکی از شاعران موفق شعر مهاجرت افغانستان در ایران که به کم‌سرای شهرت دارد، مطمئناً خانم محبوبه ابراهیمی است. خانم ابراهیمی بیشتر با غزل‌هایش شهرت دارد تا با عنوان کتاب و مجموعه شعرهایش؛ علل این ویژگی را با تحقیق و گفتگو با ایشان شاید بتوان دریافت. اما آنچه بازتاب‌دهنده آثار این بانوی شاعر است، کتابی است که از طرف انتشارات سوره مهر در تهران، با عنوان «بادها خواهران من اند».

این مجموعه در برگزیده آثاری است که در دیار مهاجرت سروده شده و از وی در ایران به یادگار مانده است. این کتاب در سال ۱۳۸۸ به چاپ دوم رسیده بود. انتشارات عرفان این کتاب را وارد بازار کتاب افغانستان و مخصوصاً کابل کرده است. دوستان شاعر و منتقد را دعوت می‌کنم تا این مجموعه را تهیه کنند.



نغزهای گوهری / شبانه استانکزی

خانم استانکزی اولین تجربه‌های شعری خود را در این مجموعه گرد آورده است. شعرهای وی بیشتر در قالب نو سروده شده‌اند. به راحتی می‌توان ظرافت‌های یک ذهن زنانه را در این مجموعه به تماشا نشست. اما آنچه نقطه ضعف این مجموعه به حساب می‌آید، نارسایی در حوزه زبان شعرهاست که با گذشت زمان و ممارست شاعر مطمئناً بهتر خواهد شد. این کتاب با هزار شمارگان از طرف انتشارات امیری در کابل به چاپ رسیده است. دوستان علاقه‌مند می‌توانند این کتاب را از نمایندگی‌های این انتشارات در کابل و دیگر شهرها تهیه کنند. برای شاعر این مجموعه موفقیت بیشتر در هنر و ادبیات را آرزو مندیم.

